

16 Теорема на Ферма. Теорема на Рол

Т Ферма:

Нека $f(x)$ е дефинирана в $U(x_0)$ и нека в точката x_0 достига своята най-голяма/най-малка стойност. Показва, ако съществуват производна, то $f'(x_0) = 0$.

Доказателство:

Нека $\exists f'(x_0)$ и $x_0 \rightarrow f(x)$ достига най-голяма стойност.
 $\forall x \in U(x_0) \rightarrow f(x) \leq f(x_0)$

$$\left. \begin{aligned} f'(x_0) = f'(x_0 - 0) &= \lim_{x \rightarrow x_0^-} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} \stackrel{+}{=} \geq 0 \Rightarrow f'(x_0) \geq 0 \\ f'(x_0) = f'(x_0 + 0) &= \lim_{x \rightarrow x_0^+} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} \stackrel{-}{=} \leq 0 \Rightarrow f'(x_0) \leq 0 \end{aligned} \right\} \Rightarrow f'(x_0) = 0.$$

Т Рол:

Нека $f(x)$ е дефинирана върху $[a, b]$ и такава, че:

- 1) $f(x)$ е непрекъснатата върху $[a, b]$;
- 2) $\exists f'(x) \forall x \in (a, b)$;
- 3) $f(a) = f(b)$;

$$\Rightarrow \exists c \in (a, b) : f'(c) = 0.$$

Доказателство:

$f(x)$ - непрекъснатата върху $[a, b] \Rightarrow$ Т. Вайерштрас \Rightarrow

$$\Rightarrow \exists x_0, x_1 \in [a, b] : \forall x \in [a, b] \quad f(x_0) \leq f(x) \leq f(x_1)$$

$$\text{сл. 1) } \{x_0, x_1\} = \{a, b\}$$

За конкретност $x_0 = a, x_1 = b$

$$\forall x \in [a, b] \rightarrow f(x_0) \leq f(x) \leq f(x_1)$$

$$f(a) = f(b)$$

$$\Rightarrow \forall x \in [a, b] \Rightarrow f(x) = f(a) \Rightarrow f(x) = \text{const} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow f'(x) = 0 \quad \forall x \in [a, b]$$

$$\text{сл. 2) } \{x_0, x_1\} \setminus \{a, b\} \neq \emptyset$$

За конкретност $x_0 \in (a, b) \Rightarrow$ по Т. Ферма $\Rightarrow f'(x_0) = 0$